

Jan Vytiska - Krajina posedlá tmou

Chrudimskenoviny.cz, 2.3.2018

Chrudim - Ve Výstavní síni Divadla Karla Pippicha bude ve středu 7. března v 17 hodin zahájena výstava uměleckých prací absolventa katedry intermédií na Fakultě umění Ostravské univerzity Jana Vytisky. Název výstavy Krajina posedlá tmou podle blues Jiřího Suchého je zvolen velmi dobře, ovšem s tím rozdílem, jak posedlost vnímal autor stejnojmenného šlágru na přelomu 50. a 60. let a jak ji vnímá autor, který se narodil v Praze, vyrostl a vystudoval na Valašsku.

Díla ovlivněná českým animovaným filmem (Krabat, Čarodějův učeň Karla Zemana) mýtická, baladická a plná černého humoru. Po formální stránce jde o neoexpresivní malby, paralely lze hledat v lipské škole a díle její hvězdy Neo Raucha. Co je české, respektive valašské, je poetika, způsob vyprávění, charakteristika postav a dějů.

Malíř je velký vypravěč. Ve své malbě jakoby připravoval políčko po políčku filmový román, sleduje v něm temnou stopu míst a událostí. Všechny příběhy se odehrávají na Valašsku, v kraji, který je mnohými považován za samostatné království. Existují legendy, že obyvatelstvo sem do chudého hornatého pasteveckého kraje přicházelo při valašské kolonizaci od 14. století z Rumunska a z Balkánu. Valach je rozhodně rebel a dobrodruh.

Venkovská tematika plná roubenek, světnic s bytelnými stoly a stropy či houpacími koníky vnáší do obrazů humor, osoby v lidových krojích s vyšíványými vestičkami považujeme za neškodné retromilce. Jenže scénérie je mnohem děsivější, protože tady nevystupuje Krakonoš, ale Crackonoš. Chlupáči nejsou žádní převlečení medvědi z Prodanky, ale spíš zdejší vlkodlaci, které na návěs doprovází Zrudovod.

A děti? Jsou hodné, když vyvolávají ďábla? Nebo si ho spíš objednaly přes e-bay? Není náhodou, že mezi horory jsou nejděsivější ty, kde se nástrojem hrůzy stanou děti. Na obrazech je hned několik postav připomínajících Damiena z Přichází satan.

Kde se ty Vytiskovy strašidelné příběhy vzaly? Roli jistě hraje drsný kraj, ale čtou děti a dospívající na líbezném Chrudimsku opravdu jen pohádky se šťastným koncem? Nebo sledují aktuální trend plný měst z kostí, čarodějů, mágů, násilí a smrti v temných urban fantasy? Sedmdesátá léta měla hororového Krabata od Otfrieda Preusslera a Karla Zemana, devadesátá Davida Lynche a Quentina Tarantina a léta desátá – patří Janu Vytiskovi.

Na výstavě bude několik úplně nových obrazů, které budou mít v Chrudimi svou premiéru. Můžete se také těšit na doprovodný program s Janem Vytiskou, který bude velmi pravděpodobně hudební a trochu strašidelný.

Kurátorka výstavní síně: Kateřina Tučková

Autorovy webové stránky: <http://janvytiska.com/>

Zdroj: <http://chrudimskenoviny.cz/kategorie/kultura/jan-vytiska-krajina-posedla-tmou>